

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - **Afwijkingsaanvraag koppenbesparingsdoelstelling Vlaams Energie- en Klimaatagentschap (VEKA)**

Samenvatting

Op 9 september heeft de Vlaamse Regering twee bijkomende afspraken gemaakt aangaande de opvolging van de personeels- en budgettaire besparing 2020-2024 in de Vlaamse overheid. De Vlaamse Regering kan, op gemotiveerde vraag van de bevoegde vakminister en na het doorlopen van de bestaande procedures afwijkingen op de lopende personeelsbesparing toestaan. Na goedkeuring door de Vlaamse Regering kunnen deze afwijkingen aan de hand van de huidige rekenregels worden uitgesloten van de monitoring.

Met voorliggende nota wordt goedkeuring gegeven aan een personeelsuitbreiding met 28 koppen bij het VEKA. Deze afwijkingsaanvraag regulariseert 5 eerdere beslissingen van de Vlaamse Regering waarmee personeelsuitbreidingen voor het VEKA werden goedgekeurd maar de compensaties in kader van de koppenbesparingsdoelstelling nog moeten worden geformaliseerd.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

BELEIDSDOMEIN: Omgeving

BELEIDSVELD: Energie

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Op 9 september 2022 heeft de Vlaamse Regering twee bijkomende afspraken gemaakt voor de opvolging van de personeels- en budgettaire besparing 2020-2024 in de Vlaamse overheid (VR 2022 0909 MED.0324). De Vlaamse Regering kan bepaalde afwijkingen op de lopende personeelsbesparing toestaan, op gemotiveerde vraag van de bevoegde vakminister en na doorlopen van de bestaande procedures (advies van Inspectie van Financiën, akkoord bestuurszaken en begrotingsakkoord). Na goedkeuring door de Vlaamse Regering kunnen deze afwijkingen aan de hand van de huidige rekenregels worden uitgesloten van de monitoring.

Het advies van de Inspectie van Financiën werd op 10 oktober 2022 verkregen.

Het begrotingsakkoord werd op 7 november 2022 verkregen.

Het akkoord van de minister van bestuurszaken werd op 29 oktober 2022 gegeven.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Het Vlaamse energie- en klimaatbeleid van deze regeerperiode draagt bij aan de langetermijnstrategie en -doelstellingen die op Europees en internationaal niveau werden vastgelegd. We slaan het pad in naar een koolstofarme economie en klimaatneutrale samenleving.

De Vlaamse Regering keurde het Vlaams Energie- en Klimaatplan 2021-2030 (VEKP) goed op 9 december 2019. Het vormt de Vlaamse bijdrage aan het Nationale Energie- en Klimaatplan (NEKP). De uitvoering van het VEKP zal lopen tot en met 2030, met verschillende tussentijdse rapporteringen en mogelijkheden en verplichtingen tot bijsturing.

Bovenop alles wat in het VEKP reeds is voorzien, besliste de Vlaamse Regering op 5 november 2021 een extra pakket aan maatregelen, waardoor de ambitie wordt opgeschroefd naar een broeikasgasreductie van 40%.

De Vlaamse Regering keurde op 20 december 2019 de Vlaamse Klimaatstrategie 2050 goed. Die zet de prioriteiten uit voor de periode na 2030, om de broeikasgasuitstoot (niet-ETS) te reduceren met minstens 85% tegen 2050 t.o.v. 2005, met de ambitie om te evolueren naar volledige klimaatneutraliteit. Per sector legt ze een indicatief streefcijfer tegen 2050 vast voor broeikasgasemissiereducties. Voor de ETS-sectoren schrijft Vlaanderen zich in de context in die Europa voor die sectoren bepaalt met een dalende emissieruimte onder het EU-ETS.

Op 29 mei 2020 keurde de Vlaamse Regering de Vlaamse Langetermijnrenovatiestrategie 2050 voor gebouwen (LTRS) goed. De strategie vormt een bijlage bij het VEKP. De kerndoelstelling van de LTRS is een emissiereductie van het Vlaamse gebouwenpark tot 2,3 Mt CO₂eq tegen 2050, verder opgedeeld in volgende streefdoelen:

- Woongebouwen: de bestaande woongebouwen moeten uiterlijk in 2050 een vergelijkbaar energieprestatieniveau halen als nieuwbouwwoningen met vergunningsaanvraag in 2015. Het gemiddeld EPC-kengetal moet tegen 2050 naar label A (EPC-kengetal van maximaal 100 kWh/m²) worden gebracht.
- Niet-woongebouwen: we streven naar een koolstofneutraal gebouwenpark voor verwarming, sanitair warm water, koeling en verlichting tegen 2050, met een voorbeeldrol voor de overheid.

In 2021 voldeed naar schatting slechts ca. 5,7 procent¹ van het Vlaamse woningenpark aan de energetische langetermijnrenovatiedoelstelling 2050, m.n. een gemiddelde EPC-waarde van maximaal 100 kWh/m² (label A) voor het gehele woningenpark. Om naar een koolstofarme samenleving te evolueren tegen 2050, moet het energiegebruik van het woningenpark ten opzichte van vandaag nog fors dalen. Diepgaande renovatie van woongebouwen en herbouw na sloop staan daarbij centraal. In deze woningen moet tegelijkertijd de shift naar duurzame verwarming worden gemaakt.

Het volledige Vlaamse woningpark zou uiterlijk in 2050 energetisch grondig opgewaardeerd moeten zijn tot op het niveau van de vastgestelde langetermijndoelstelling, wat betekent dat per

¹ Raming op basis van de EPC-databank en kadastragegevens, situatie op 1 januari 2021 voor alle woningen (inclusief EPB-plichtige)

jaar gemiddeld ongeveer 3% van de woningen grondig energetisch moet worden gerenoveerd. Bij gefaseerde renovatie zal op jaarbasis het aantal woningen waarin werken worden uitgevoerd nog gevoelig hoger moeten liggen.

Het EPC is uitgegroeid tot het centrale instrument voor de concrete uitwerking van de Vlaamse Langetermijnrenovatiestrategie. Verschillende financiële stimulansen, zoals de EPC-labelpremie, het renteloos renovatiekrediet en energielening+, zijn al gekoppeld aan het EPC. Het EPC vormt ook de sleutel voor de implementatie van de renovatieverplichting voor residentiële gebouwen. Een betrouwbaar EPC van goede kwaliteit wordt dus steeds belangrijker.

Teneinde de ambities van de Vlaamse Regering inzake het energie- en klimaatbeleid te kunnen waarmaken, werden deze legislatuur al verschillende nieuwe beleidsinitiatieven goedgekeurd met implicaties op de personeelsbehoeften van het Vlaams Energie- en Klimaatagentschap (VEKA).

B. GOEDGEKEURDE PERSONEELSBEHOEFTE

B.1. Invoering renteloos renovatiekrediet en energielening+

Beslissing Vlaamse Regering.

Op 30 oktober 2020 (VR 2020 3010 DOC 1207/1BIS) heeft Vlaamse Regering haar principiële goedkeuring gegeven aan invoering van renteloos renovatiekrediet en energielening+.

De nota aan de Vlaamse Regering bepaalt:

“De introductie van het renovatiekrediet en de energielening+ impliceert een bijkomende personeelsbehoefte van + 2VTE (1 niveau B en 1 niveau C) voor 2021 en 2 VTE (1 niveau B en 1 niveau C) voor 2022. Koppeninzet wordt gecompenseerd binnen het beleidsdomein Omgeving (exclusief de beleidsvelden Wonen en Erfgoed).”

Deze toegewezen extra inzet van 4 koppen werd tot op heden niet verdeeld over de betrokken entiteiten van het beleidsdomein Omgeving (exclusief de beleidsvelden Wonen en Erfgoed).

B.2. Versterkte wetgeving voor ondernemingen en renovatieverplichting voor residentiële gebouwen

Beslissing Vlaamse Regering

Op 25 februari 2022 (VR 2022 2502 DOC.0205/1BIS) heeft de Vlaamse Regering haar principiële goedkeuring gegeven aan de invoering van een versterkt wetgevend kader voor ondernemingen om hun energie-efficiëntie te verhogen en de invoering van een renovatieverplichting voor residentiële gebouwen vanaf 2023.

De nota aan de Vlaamse Regering bepaalt:

- Personeelsbehoefte voor versterkte wetgeving voor niet energie-intensieve ondernemingen en de hervorming van de premie na audit als begeleidende maatregel
 - 1° bij de start:
 - 1 VTE ingenieur voor inhoudelijke dossierbehandeling – niveau A.
 - 0,5 VTE adjunct van de directeur voor de handhaving – niveau A.

- 0,5 VTE administratieve ondersteuning – niveau B deskundige.
- 2° vanaf 2027
 - 1 VTE ingenieur (niveau A) voor inhoudelijke dossierbehandeling.
 - 0,5 VTE adjunct van de directeur (niveau A) voor de handhaving.
 - 0,5 VTE administratieve ondersteuning (niveau B deskundige).
- Personeelsbehoefte voor renovatieverplichting voor residentiële gebouwen
 - 1° bij de start:
 - 1 VTE coördinator (adjunct van de directeur – niveau A).
 - 3 VTE EPC-controleurs (2 adjuncten van de directeur voor de handhaving + 1 ingenieur: 3 niveau's A).
 - 1 VTE administratieve ondersteuning (1 niveau B deskundige).
 - 2° vanaf 2028
 - 3 VTE's dossierbehandelaars handhaving renovatieverplichting administratieve geldboetes (3 adjuncten van de directeur – niveau A).
 - 3 VTE's administratieve ondersteuning (1 niveau B deskundige + 2 niveau C medewerkers).

B.3. Invoering PV-verplichting grote afnemers, versterkt toezicht op correcte toepassing duurzaamheidscriteria voor hernieuwbare energieproductie en invoering van een aansluitingspremie voor warmtenetten

Beslissing Vlaamse Regering

Op 8 juli 2022 (VR 2022 0807 DOC. 0800/1) heeft de Vlaamse Regering haar goedkeuring gehecht aan het verzamelbesluit energie dat o.a. voorziet in de invoering van een PV-verplichting voor grote elektriciteitsafnemers, een versterkt toezicht op de correcte toepassing van duurzaamheidscriteria voor hernieuwbare energieproductie en de invoering van een aansluitingspremie voor warmtenetten.

De nota aan de Vlaamse Regering bepaalt:

- Personeelsbehoefte voor implementatie PV-verplichting voor grote elektriciteitsafnemers
- De bijkomende taken omvatten:
- toelichting omtrent de verplichting voorzien op de website, Q&A uitwerken;
 - ontwikkeling van online formulier voor opvragen en melden van betreffende dakoppervlaktes;
 - overleg met Fluvius en leveranciers om tot correcte adressenlijst te komen;
 - jaarlijkse verzending en verwerking van de online formulieren;
 - ontwikkeling van een software-systeem voor de opvolging van grote afnemers;
 - behandeling van uitzonderingsaanvragen;
 - opvolgen van naleving en eventueel invorderen van boetes;
 - jaarlijkse rapportering;
 - evaluatie en eventuele bijsturing van de PV-verplichting.
- De personeelsinzet voor deze bijkomende taken wordt ingeschat op 1 VTE (niveau A adjunct van de directeur) extra.
- Personeelsbehoefte voor versterkt toezicht op de correcte toepassing van duurzaamheidscriteria voor hernieuwbaar energieproductie
- De bijkomende taken omvatten:

- De verdere uitwerking en toepassing van de duurzaamheidscriteria uit de richtlijn REDII noodzaakt een sterker toezicht op de duurzaamheidscriteria om enkel de conforme productie uit hernieuwbare energie te rapporteren naar Eurostat om te voldoen aan de bindende doelstelling hernieuwbare energie uit de REDII.
- De richtlijn RED III (goedkeuring voorzien eind dit jaar) voorziet bindende of indicatieve doelstellingen inzake groene waterstof, REFUNOBIO's (Refuse derived fuels of non-biological origin), rapportering over inzet van grijze waterstof enz. Onafhankelijk van de exacte uiteindelijke bepalingen, zal over deze energiebronnen een specifieke rapportering en opvolging nodig zijn.
- De duurzaamheidscriteria zullen volgens de nieuwe emissierapporteringsrichtlijnen ook toegepast moeten worden bij de toepassing van biomassa/biogas in de emissiehandel. Hierover komen de laatste maanden veel vragen binnen en wordt nieuwe Europese regelgeving ontwikkeld.
- Opvolging van implementing agreement inzake vrijwillige Europese certificatiemechanismen en goedkeuring van dergelijke mechanismen.

De personeelsinzet voor deze bijkomende taken wordt ingeschat op 1 VTE (niveau A ingenieur).

- Personeelsbehoefte voor implementatie aansluitingspremie voor warmtenetten

Voor de verwerking van de premie-aanvragen worden de bijkomende taken ingeschat op een personeelsinzet van 1 VTE (niveau A adjunct van de directeur).

De bijkomende taken omvatten:

- Toelichting omtrent de premiereregeling voorzien op de website, Q&A uitwerken.
- Ontwikkeling van een software-systeem voor de opvolging van de gemeenten alwaar die aansluitingspremies worden aangevraagd.
- Behandeling van steunaanvragen.
- Uitvoeren uitbetalingen.
- Jaarlijkse rapportering en evaluatie.

Samengevat betekent dit:

- 2 VTE niveau A (adjunct van de directeur):
 - 1 VTE voor PV-verplichting grote afnemers;
 - 1 VTE voor aansluitingspremie warmtenetten;
- 1 VTE niveau A (ingenieur) voor toepassing van duurzaamheidscriteria.

B.4. Implementatie bijkomende actualisaties bandingfactoren in kader van groenestroomcertificatensteun, versterking van de handhaving inzake certificatensteundossiers en versterking van de handhaving voor het EPB-beleidskader

Beslissing Vlaamse Regering

Op 8 juli 2022 (VR 2022 0807 DOC. 0795/1) heeft de Vlaamse Regering haar goedkeuring gehecht aan het verzameldecreet energie dat o.a. voorziet in de uitvoering van bijkomende actualisaties van bandingsfactoren in kader van groenestroomcertificatensteun, de versterking van de handhaving inzake certificatensteundossiers en de versterking van de handhaving van het EPB-beleidskader.

De nota aan de Vlaamse Regering bepaalt:

- Personeelsbehoefte bijkomende actualisaties van de representatieve projectcategorieën

Er zal extra ondersteuning moeten worden voorzien om de bijkomende actualisaties van de representatieve projectcategorieën met startdatum na 2013 met brandstofkost te kunnen uitvoeren. Er zullen immers 461 categorieën bijkomen om te actualiseren, ten opzichte van 80 categorieën die nu jaarlijks worden geactualiseerd. Momenteel worden de actualisaties enkel uitgevoerd voor wind- en PV-projecten. Wanneer dit wordt uitgebreid naar projecten met een brandstofkost, gaat het om een complexere berekening waarvoor ook meer data moeten worden verzameld via o.a. marktbevraging. Daartoe moet bij het VEKA extra personeel worden voorzien. De actualisaties moeten via een wijziging van verschillende bijlagen van het Energiebesluit regelgevend vorm krijgen. De parameters moeten steeds worden geüpdatet en worden ingegeven, en toegepast in het rapporteringsmodel van elke afzonderlijke productie-installatie.

Er wordt voorzien om bij het VEKA 2 VTE extra te voorzien voor de actualisaties van de brandstofkost (1 niveau A ingenieur, 1 niveau A adjunct van de directeur).

- Personeelsbehoefte versterking van het handhavingskader inzake certificandossiers

Het VEKA staat in voor de beheer van de certificandossiers groene stroom en WKK. Door de toegenomen complexiteit van deze dossiers en fraudegevoeligheid omwille van de hoge energieprijzen, moet er bijkomend ingezet worden op de naleving van de wettelijke bepalingen door de versterking van het bestaande handhavingskader, met bijkomende aandacht voor o.a. volgende zaken:

- Versterkte data-analyse en controle om mogelijke fraudegevallen sneller op te merken: o.a. vergelijking van gerapporteerde waarden op maandbasis om onrealistische waarden te detecteren, vergelijking van parameters en afwijkingen op de mediaan aan extra controles onderwerpen.
- Versterkt toezicht op effectieve benutting nuttige warmte, verzamelen van benchmarkgegevens.
- Extra controles en sanctionering op foutieve rapportering.
- Opvolgen van fraudezaken: informatie-uitwisseling met parket, rol van VEKA als expert.
- Pro-actieve data-uitwisseling en intensievere samenwerking met andere overheidsdiensten, o.a. milieu-inspectiediensten die controles ter plaatse uitvoeren, VMM i.v.m. meststromen.
- Uitwerken van mogelijke bijkomende meetvereisten, vb. op vlak van mestvolumes en digestaatdroging.

Door de bijkomende mogelijkheid tot opleggen van sancties die voorzien wordt in dit verzameldecreet heeft het VEKA meer slagkracht bij het toepassen van dit versterkte handhavingskader.

De vaststellingen die kunnen gebeuren door het versterkte handhavingskader komen ten goede van het Energiefonds (d.m.v. administratieve boetes), of de energieverbruikers (impact op aantal uitgereikte certificaten).

Voor de versterking van het handhavingskader inzake certificandossiers wordt bijkomende personeelsinzet van 1 VTE ingenieur – niveau A voorzien.

- Personeelsbehoefte versterking van het handhavingskader inzake de EPB-regelgeving

Het handhavingskader inzake de EPB-regelgeving wordt decretaal vastgelegd. Dit decretaal vastgelegde handhavingskader moet om een aantal redenen, die hieronder worden toegelicht, in praktijk worden versterkt door inzet van bijkomende personeel.

1. Naleving van de verplichting om een EPB-aangifte in te dienen

De monitoring van de naleving van de verplichting om een EPB-aangifte in te dienen is het meest kritische handhavingproces wat het EPB-beleidskader betreft.

De regelgeving stelt dat, na de uitvoering van de werken en handelingen aan nieuwbouw gebouwen waarvoor EPB-eisen gelden, de verslaggever namens de aangifteplichtige een EPB-aangifte indient in de energieprestatiedatabank binnen een termijn van twaalf maanden die ingaat van zodra één van de volgende voorwaarden is vervuld:

- de ingebruikname van het gebouw, waarbij bij een nieuwbouw dit moment altijd de eerste domiciliering van natuurlijke personen in een gebouw of de vestiging van een maatschappelijke zetel van een rechtspersoon in een gebouw is;
- het beëindigen van de vergunnings- of meldingsplichtige werken of handelingen (oplevering).

De EPB-aangifte moet uiterlijk vijf jaar na het verlenen van de stedenbouwkundige vergunning of omgevingsvergunning of na het neerleggen van de melding ingediend zijn. Bij (ingrijpende energetische) renovaties geldt standaard de termijn van 5 jaar na het verlenen van de stedenbouwkundige vergunning of na het neerleggen van de melding.

Conform artikel 13.4.5 §5 legt het VEKA een boete op van 1.000 euro + 1 euro x het nieuw gebouwd volume, per niet ingediende EPB-aangifte. Het VEKA legt een nieuwe termijn van indienen vast. De boete is dus niet bevrijdend. Blijft de indiening uit, dan legt het VEKA een dwangsom per dag dat de EPB-aangifte niet wordt ingediend.

Het indienen is belangrijk met het oog op gelijke behandeling van bouwers/verbouwers. Met een ingediende EPB-aangifte wordt immers afgetoetst of voldaan is aan de EPB-eisen. Als er niet wordt ingediend, krijgt de aangifteplichtige ook op het vlak van het voldoen aan de EPB-eisen een vrijgeleide, terwijl andere bouwers/verbouwers die wel tijdig hun EPB-aangifte indienen, een boete kunnen krijgen op het niet-voldoen aan de EPB-eisen, indien van toepassing.

Het VEKA beschikt over weinig betrouwbare informatie wat de niet-naleving van deze verplichtingen betreft. Uit het Omgevingsloket kunnen geen gegevens omtrent het aantal effectief uitgevoerde vergunningen worden gehaald. Op basis van een steekproef gaat het VEKA ervan uit dat voor afgerond 10% van de uitgevoerde vergunningen er geen EPB-aangifte wordt ingediend.

Momenteel start het VEKA jaarlijks voor gemiddeld 3000 dossiers de handhaving voor het indienen van de EPB-aangifte op. De ervaringen uit het verleden, hebben aangetoond dat het volume dossiers dat in behandeling kan worden genomen, sterk kan worden verhoogd met bijkomende personeelsinzet. Er wordt voorgesteld om het aantal te behandelen dossiers te verhogen van 3000 tot 5000 dossiers. Op die manier kan er worden voor gezorgd dat het aantal uitgevoerde vergunningen waarvoor geen EPB-aangifte wordt ingediend structureel wordt afgebouwd. Op basis van de huidige personeelsinzet betekent dit dat bijkomend 2 VTE niveau B en 1 VTE niveau A zouden moeten aangeworven worden. Voor een jaarlijkse weddelast van 180.000 euro wordt een bijkomende inkomst van 600.000 euro verwacht.

2. Niet naleven van de EPB-eisen

De EPB-eisen hebben tot doel om het energiegebruik van gebouwen te beperken en het binnenklimaat comfortabel te houden. In de ingediende EPB-aangifte worden de EPB-eisen afgetoetst op basis van de werkelijke toestand op dat moment. Conform artikel 13.4.6 legt het

VEKA een boete op als niet voldaan wordt aan één of meerdere EPB-eisen en de boete 250 euro of meer bedraagt.

Jaarlijks worden ongeveer 40.000 tot 45.000 EPB-aangiften ingediend, waarvan 4 à 6% niet voldoet aan de opgelegde eisen. Bijgevolg zijn er jaarlijks ongeveer 2.000 EPB-aangiften waarvoor een handhavingprocedure moet worden opgestart.

Momenteel wordt een aangifteplichtige van een EPB-aangifte waarin niet is voldaan aan de EPB-eisen, ongeveer één jaar na indiening door het VEKA aangeschreven. Het is wenselijk om deze termijn in zekere mate in te korten tot 6 à 8 maanden. Om de termijn waarbinnen door het VEKA de eerste stap in het handhavingproces wordt opgestart terug te brengen van 1 jaar naar 6 maanden in deze legislatuur is 1 niveau A en 1 niveau B bijkomend gedurende 2 jaar nodig. Voor een tijdelijke uitbreiding gedurende 2 jaar wordt de bijkomende jaarlijkse weddelast geraamd op 125.000 euro en de bijkomende inkomst op 500.000 euro.

Zodra deze inhaalbeweging afgerond is, zullen deze twee personeelsleden worden verschoven naar de handhaving van het niet-indienen van de aangifte. Dat betekent dat vanaf 2026 het aantal dossiers inzake niet indienen EPB-aangifte zal verhoogd worden met ongeveer 1500 dossiers.

Voor de financiële opvolging en administratieve verwerking van het bijkomend volume inkomstendossiers is administratieve ondersteuning van 1 niveau C nodig.

Samengevat betekent dit als goedgekeurde bijkomende personeelsinzet in het kader van verzameldecreet energie :

- 3 VTE niveau A (adjunct van de directeur) (210.000 euro) :
 - o 1 VTE voor actualisaties bandingfactoren
 - o 1 VTE voor dossiers niet indienen EPB-aangifte
 - o 1 VTE voor dossiers niet naleven EPB-eisen gedurende 2 jaar en vanaf jaar 3 voor dossiers niet indienen aangifte (70.000 euro)
- 2 VTE niveau (ingenieur) (160.000 euro)
 - o 1 VTE voor actualisaties bandingfactoren
 - o 1 VTE voor versterking handhavingskader inzake certificandossiers
- 3 VTE niveau B (deskundige) (165.000 euro)
 - o 2 VTE voor dossiers niet indienen EBP-aangifte
 - o 1 VTE voor dossiers niet naleven EPB-eisen gedurende 2 jaar en vanaf jaar 3 voor dossiers niet indienen aangifte,
- 1 VTE niveau C (medewerker, 50.000 euro) voor administratieve ondersteuning van de financiële cel van het VEKA.

B.5. Eindigheid groenestroomcertificatensteun voor PV-projecten

Beslissing Vlaamse Regering

Op 15 juli 2022 (VR 2022 1507 DOC. 0798/1 TER) heeft de Vlaamse Regering haar goedkeuring aan het ontwerp van decreet tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft het stelsel van de groenestroomcertificaten.

De nota aan de Vlaamse Regering bepaalt:

- Personeelsbehoefte verlengingsaanvragen

Voorliggend voorstel van decreet zal een aanzienlijke impact op het personeelsbestand van het VEKA hebben.

Eenzijds zal de stopzetting van de verdere steun voor de installaties met startdatum voor 2013 aanleiding geven tot een groot aantal verlengingsaanvragen. Verwacht wordt dat 1200 verlengingsaanvragen zullen worden ingediend. Het team Certificatensteun groene stroom en WKK binnen de cluster Duurzame energiesystemen van het VEKA kan deze stroom van aanvraagdossiers onmogelijk met het huidige personeelsbestand verwerken.

Het aantal certificatendossiers die VEKA zelf beheert of waarbij het betrokken is, zal bijgevolg zeer significant stijgen. Het betreft bovendien een dossiertype waarmee het VEKA tot op heden maar beperkte ervaring heeft. Het beheer van de certificatensteun voor PV-installaties ("standaarddossiers"²) gebeurt immers door Fluvius.

Bij een gemiddelde behandelingstermijn van twee en een halve werkdag voor het behandelen van een verlengingsdossier (dit zullen voornamelijk grotere PV-installaties zijn met een specifieke bandingfactor) zullen hiervoor 3000 werkdagen moeten worden voorzien. Dit staat gelijk aan 15 voltijdse werknemers voor een periode van een jaar, aangezien deze aanvragen naar verwachting geconcentreerd binnen een beperkte periode zullen worden ingediend. Deze werknemers zullen opgeleid moeten worden, en daarnaast ook over de nodige technisch-economische expertise moeten beschikken om dergelijke complexe en belangrijke dossiers te behandelen. Mogelijk moet daarnaast ook bij een nieuwe verlengingsronde (na een eerste verlengingsronde voor vijf jaar) in de toekomst opnieuw personeel worden voorzien. Gelet op de verwachte grote instroom van dossiers en de piekbelasting, wordt voorgesteld om via een aanbesteding een externe consultant te contracteren om deze verlengingsdossiers te behandelen.

Ondanks het uitbesteden van de basisanalyse van de verlengingsaanvragen zullen echter nog steeds extra taken bij het VEKA terecht komen, zoals:

- De uitwerking van de regelgeving en rekenmethode om dergelijke verlengingsberekeningen uit te voeren.
- De opleiding, opvolging en begeleiding van de externe consultants.
- Nazicht van het advies van de externe consultant en verwerking van het gevalideerde advies in een formele beslissing (al dan niet verlenging van de steunperiode);
- Communicatie naar de doelgroep en behandelen van vragen van de doelgroep.
- Overleg en communicatie met Fluvius. Fluvius blijft de centrale beheerder (uniek loket) van de certificatensteun voor zonnepanelen ("standaarddossiers"). Fluvius zal in de praktijk het einde van de steunperiode moeten toepassen, de aanpassingen aan de rekenmotor laten doorvoeren zodat specifieke bandingfactoren kunnen worden ingevoegd, ...
- Behandeling van klachten en juridische ondersteuning.

Hiervoor moet per verlengingsronde 4 VTE extra worden voorzien (2 niveau A – ingenieur, 1 niveau A – adjunct van de directeur, 1 niveau B (administratieve ondersteuning)). Deze bijkomende personeelslast bij het VEKA is onafhankelijk van het aantal verlengingsaanvragen dat wordt ingediend.

Samengevat betekent dit:

- 2 VTE ingenieur – niveau A (160.000 euro);
- 1 VTE adjunct van de directeur – niveau A (70.000 euro);

² Standaarddossier: dossier inzake de aanvraag tot toekenning van groenestroomcertificaten en garanties van oorsprong aan een installatie die elektriciteit produceert uit zonne-energie, met inbegrip van de wijzigingen, rapporteringen en controles in dit dossier na de goedkeuring ervan (art. 1.1.1, §2, 97/1° van het Energiebesluit van 19 november 2010).

- 1 VTE administratieve ondersteuning – niveau B deskundige (50.000 euro);

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

4.7. Impact op de begroting.

Besproken in de vermelde nota's aan de Vlaamse Regering.

Begrotingsakkoorden werden verleend op:

- VR 2020 3010 DOC 1207/1BIS: 28 oktober 2020.
- VR 2022 2502 DOC.0205/1BIS: 24 februari 2022.
- VR 2022 0807 DOC. 0800/1 BIS: 4 juli 2022.
- VR 2022 0807 DOC. 0795/1 BIS: 1 juli 2022.
- VR 2022 1507 DOC.0798/1 TER: 4 juli 2022.

A.2. Advies Inspectie van Financiën en begrotingsakkoord

Het advies van de Inspectie van Financiën voor voorliggende nota werd bekomen op 10 oktober. Het negatief advies is als bijlage 1 toegevoegd.

Het negatief advies van de Inspectie van Financiën is gebaseerd op een aantal overwegingen die niet kunnen worden gevolgd.

Er wordt volgens de Inspectie van Financiën niet ingegaan op de voorwaarden opgenomen in de opeenvolgende begrotingsakkoorden dat:

- *de budgettaire impact zal worden opgevangen binnen de beschikbare refertekredieten;*
- *de financiering vanuit het Vlaams Klimaatfonds wordt beperkt tot de voorziene refertebedragen;*
- *de afspraken in verband met de aanwending van de relancemiddelen en de provisie versnelling woningrenovatie en hernieuwbare energie worden gehonoreerd.*

De compensatie voor de personeelsuitbreidingen werden doorgevoerd in het kader van de begrotingsopmaak 2023 en opgevangen binnen de kredieten van de begroting Energie. Er worden hiervoor geen middelen aangewend uit het Vlaams Klimaatfonds, de relancemiddelen of de provisie versnelling woningrenovatie en hernieuwbare energie.

Er wordt volgens de Inspectie van Financiën geen rekening gehouden met de weigering van de minister van bestuurszaken om voor 2 bijkomende VTE vanaf 2027 en voor 6 bijkomende VTE vanaf 2028 al voorafnames te doen op het beleid van de volgende Vlaamse Regering wat betreft de personeelsinzet voor toekomstige handhaving.

In het voorliggende regularisatievoorstel wordt geen rekening gehouden met deze 8 VTE voor 2027-2028. De betreffende nota aan de Vlaamse Regering van 25 februari 2022 had betrekking op een vraag voor 16 bijkomende VTE en in voorliggend voorstel van beslissing is regularisatie voor 8 VTE opgenomen.

Het begrotingsakkoord voor voorliggende nota werd bekomen op 7 november 2022. Dit akkoord is als bijlage 2 toegevoegd.

B. ESR-TOETS

Het voorliggende voorstel van beslissing heeft geen impact op de ESR.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

C1. Samenvatting

Voorliggend voorstel van beslissing betreft voor het VEKA een afwijking van het initiële koppenbesparingstraject met 28 koppen, opgesplitst als volgt:

- 10 adjunct van de directeur (niveau A).
- 7 ingenieur (niveau A).
- 8 deskundige (niveau B).
- 3 medewerkers (niveau C).

C2 Akkoord van de minister van bestuurszaken

- VR 2020 3010 DOC 1207/1BIS:

“De introductie van het renovatiekrediet en de energielening+ impliceert een bijkomende personeelsbehoefte van + 2VTE (1 niveau B en 1 niveau C) voor 2021 en 2 VTE (1 niveau B en 1 niveau C voor 2022). Koppeninzet wordt gecompenseerd binnen het beleidsdomein Omgeving (exclusief de beleidsvelden Wonen en Erfgoed).”

Deze toegewezen extra inzet van 4 koppen werd tot op heden niet verdeeld over de betrokken entiteiten van het beleidsdomein Omgeving (exclusief de beleidsvelden Wonen en Erfgoed).

Voor dit dossier werd geen akkoord van bestuurszaken aangevraagd of verleend.

- VR 2022 2502 DOC.0205/1BIS:

De minister van Bestuurszaken gaf op 23 februari 2022 diens akkoord voor een personeelsuitbreiding van 7 VTE (8 koppen) in 2022-2023 bij het VEKA mits:

- Deze worden gecompenseerd door de entiteiten die onder de bevoegdheid van minister Demir ressorteren;
- De ontwerpnota nominatief wordt aangevuld met welke entiteiten de compensaties op zich nemen;
- De vacatures voor de administratief ondersteunende profielen eerst worden opengesteld via interne mobiliteit.

Met betrekking tot de vraag voor 2 bijkomende VTE vanaf 2027 en voor 6 bijkomende VTE vanaf 2028, doet de minister van Bestuurszaken geen voorafnames op het beleid van de volgende Vlaamse Regering wat betreft de personeelsinzet voor deze toekomstige handhaving. De minister van Bestuurszaken heeft hierbij verduidelijkt dat de uitbreidingsvraag voor 2027 en 2028 aan de volgende Vlaamse Regering opnieuw voor goedkeuring moet worden voorgelegd en dit voorafgaand aan de invulling ervan.

- VR 2022 0807 DOC. 0800/1 BIS: .

Het niet gedateerde akkoord van de minister van Bestuurszaken (VR 2022 0807 DOC.800/5) met de werving van 3 koppen bevatte de voorwaarde dat er tegen de tweede principiële of definitieve goedkeuring een compensatietabel wordt opgenomen m.b.t. welke entiteiten hoeveel VTE van de personeelsuitbreiding bij het VEKA zullen compenseren.

- VR 2022 0807 DOC. 0795/1 BIS:

Het niet gedateerde akkoord van de minister van Bestuurszaken (VR 2022 0807 DOC.0795/6) met de werving van 9 koppen bevatte de voorwaarde dat er tegen de tweede principiële of definitieve goedkeuring een compensatietabel wordt opgenomen m.b.t. welke entiteiten hoeveel VTE van de personeelsuitbreiding bij het VEKA zullen compenseren.

- VR 2022 1507 DOC.0798/1 TER: ongedateerd.

Het ongedateerde akkoord van de minister van Bestuurszaken (VR 2022 0807 DOC.0798/6) met de werving van 4 koppen bevatte de voorwaarde dat er tegen de tweede principiële goedkeuring een compensatietabel wordt opgenomen m.b.t. welke entiteiten hoeveel VTE van de personeelsuitbreiding bij het VEKA zullen compenseren.

Het akkoord voor voorliggende nota werd bekomen op 29 oktober 2022. Dit akkoord is als bijlage 3 toegevoegd.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

- Personeel: het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeel van de lokale besturen.
- Werkingsuitgaven: het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op de werkingsuitgaven van de lokale besturen.
- Investerings en schulden: het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op de schuld van de lokale besturen.
- Ontvangsten: het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op de ontvangsten van de lokale besturen.

4. VERDER TRAJECT

In het kader van de begrotingsopmaak 2023 worden de nodige kredieten overgeheveld naar het wedde- en werkingskrediet van het VEKA.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist haar goedkeuring te hechten aan de compensatie van 28 aanwervingen bij het VEKA. De compensatie geeft uitvoering aan de eerder gemaakte afspraak in verband met de opvolging van de personeels- en budgettaire besparing 2020-2024 in de Vlaamse overheid (VR 2022 0909 MED.0324).

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhal DEMIR

Bijlagen:

1. Het advies van de Inspectie van Financiën d.d. 10 oktober 2022.
2. Het akkoord van de minister van begroting d.d. 7 november 2022.
3. Het akkoord van de minister van bestuurszaken d.d. 29 oktober 2022.